

C2 Coververhaal

Entree

Mischa Spiel

Hoe drukker de wereld, hoe hipper kennis en inhoud

Ga eens naar de opera en koop een stoel in de zaal. Die kost 176 euro, dus wie naast je zit is rijk, en vaak oud. Dat het muiltje daar wringt zag De Nationale Opera ook in, dus organiseerde het pas het Opera Forward Festival. Dat trok veel (29 procent) nieuw publiek, zo'n 5.200 man, en gaat de boeken in als een groot succes. Maar ik vond het geen opwekkend getal. Eén keer de Heineken Music Hall, in 60 evenementen. Waarom niet vaker een groot scherm neerzetten en vaker gratis live-streamen, zoals nu eens per jaar gebeurt? En dan heeft opera het nog makkelijk: dáár is iets te zien. Klassieke concerten moeten het hebben van autonome, intrinsieke kwaliteit. Zwijgend, stilzittend ondergaan, over nadenken, van genieten - en soms meer dan dat. Excellente uitvoeringen van grote muziek, zoals zaterdag nog een visionaire Mahler 5 onder dirigent Marc Albrecht, kunnen het eufore gevoel geven dat je er het goede (pure?) in jezelf aan oplaadt. Daarin schuilt, mede, de verslavende kracht van concertbezoek.

Dat de oude concertformule niet geheel heeft afgedaan, bewezen net weer 235 uitvoeringen van Bachs *Matthäus* (en *Johannes*)-*Passion*. Geroerde reacties *all over*. Het fenomeen verbaast, omdat het zo haaks staat op de optuig- en verdedigingscultuur die de klassieke muziek verder beheerst. Lees het lijstje nominaties voor de 'innovatieprijs' van conferentie Classical:NEXT (eind mei in Rotterdam) maar door; die staat vol 'contextualisaties' voor een jonger, aan meer prikkels gewend publiek. Ook bij de orkesten zijn zulke initiatieven legio. Bij de Philharmonie Zuidnederland worden deze week cartoons getekend bij de harp van Remy van Kesteren.

Componist/dichter Micha Hamel wijdde er voor hogeschool Codarts Rotterdam een fascinerend onderzoek aan, samengevat in het boek *Speelruimte voor klassieke muziek in de 21ste eeuw*. Frappant zijn de gesignaleerde *macroculturele overgangen*, ofwel het lijstje 'toen-versus-nu':

ken in als een groot succes. Maar ik vond het geen opwekkend getal. Eén keer de Heineken Music Hall, in 60 evenementen. Waarom niet vaker een groot scherm neerzetten en vaker gratis live-streamen, zoals nu eens per jaar gebeurt? En dan heeft opera het nog makkelijk: dáár is iets te zien. Klassieke concerten moeten het hebben van autonome, intrinsieke kwaliteit. Zwijgend, stilzittend ondergaan, overnadenken, van genieten - en soms meer dan dat. Excellente uitvoeringen van grote muziek, zoals zaterdag nog een visionaire Mahler 5 onder dirigent Marc Albrecht, kunnen het eufore gevoel geven dat je er het goede (pure?) in jezelf aan oplaadt. Daarin schuilt, mede, de verslavende kracht van concertbezoek.

Dat de oude concertformule niet geheel heeft afgedaan, bewezen net weer 235 uitvoeringen van Bachs *Matthäus* (en *Johannes*)-*Passion*. Geroerde reacties *all over*. Het fenomeen verbaast, omdat het zo haaks staat op de optuig- en verdedigingscultuur die de klassieke muziek verder beheerst. Lees het lijstje nominaties voor de 'innovatieprijs' van conferentie Classical:NEXT (eind mei in Rotterdam) maar door; die staat vol 'contextualisaties' voor een jonger, aan meer prikkels gewend publiek. Ook bij de orkesten zijn zulke initiatieven legio. Bij de Philharmonie Zuidnederland worden deze week cartoons getekend bij de harp van Remy van Kesteren.

Componist/dichter Micha Hamel wijdde er voor hogeschool Codarts Rotterdam een fascinerend onderzoek aan, samengevat in het boek *Speelruimte voor klassieke muziek in de 21ste eeuw*. Frappant zijn de gesignaleerde *macroculturele overgangen*, ofwel het lijstje 'toen-versus-nu':

- Concert -> event
- Kennis -> ervaring
- Componist -> uitvoerder
- Inhoud -> effect
- Betekenis -> sensualiteit

De rechterkolom (hier zwaar bekort) toont dat we in een tijd van overprikkeling leven, signaleert Hamel. Hij hoopt op een nieuwe autonomie. Ik deel die hoop. Overprikkeling *kun* je opvatten als nekschot voor de oude, opsmuksloze concertpraktijk. Maar er kan net zo goed een hernieuwde behoefte aan betekenis, inhoud en kennis uit ontstaan.

Mischa Spel is muzikredacteur

WAARDERING

- ● ● ● ● zwak/ontgoochelend
 - ● ● ● ● matig
 - ● ● ● ● goed
 - ● ● ● ● zeer goed
 - ● ● ● ● buitengewoon
-